

РЕШЕНИЕ

№ 5033

гр. София, 29.09.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 43
състав**, в публично заседание на 16.09.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Весела Цанкова

при участието на секретаря Десислава В Симеонова и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **2637** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл.145 – 178 от Административно - процесуалния кодекс (АПК), вр. с чл. 87 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Х. Д. М. М. с променено име от А. Ч. М., ЛНЧ [ЕГН], гражданка на И., придружена непълнолетна, представлявана от майка си К. А. М. М., чрез адв. Л. Д., САК, назначена с решение № 19 – 115 – 1436/01.10.2019г. на председателя на Националното бюро за правна помощ срещу решение №604/06.02.2020г., издадено от председателя на Държавна агенция за бежанците, с което е отхвърлена молбата на оспорващата за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

С жалбата се иска отмяна на решението като неправилно и незаконосъобразно, постановено при съществени нарушения на административно-производствените правила и противоречие с материалния закон. Правят се възражения, че на интервюто на 29.11.2019г. не е присъствала майката на жалбоподателката, назначена на основание чл. 25 от ЗУБ за неин представител. Твърди се, че административният орган е игнорирал факта, че причините Х. М. да напусне страната по произход са заплахи за живота и сигурността на цялото ѝ семейство. Оценката на ситуацията със сигурността в страната по произход не е обоснована, не е извършена преценка за приложимостта на чл. 33 от Конвенцията за статута на бежанците от 1951г. и чл. 4, ал. 3 от ЗУБ. В хода на съдебното производство доводите се поддържат от адв. С., която

излага допълнителни аргументи, че жалбоподателката е уязвимо лице и че следва да се съобрази принципа за свързаност на семейството, предвид и обстоятелството, че със съдебно решение №2727/03.06.2020г. на АССГ по адм.дело № 2047/2020г. е отменен отказа на ДАБ при МС да предостави международна закрила на майката на жалбоподателката и нейните малолетни деца Б. Д. М. М., Х. Д. М. М. и Х. Д. М. М., членове на семейството на Х. Д. М. М..

Ответникът – председателят на ДАБ при МС, чрез упълномощения си процесуален представител юриконсулт М., прави искане за отхвърляне на жалбата като неоснователна и недоказана. Посочва, че не са налице предпоставките на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. Жалбоподателката, нейната майка и другите малолетни деца не са изчакали приключване на производството по молбата за международна закрила, а са заминали за А.. Спазена е процедурата и е зачетен принципа за най – висшия интерес на детето.

Прокурор Малинова от СГП дава заключение, че жалбата е неоснователна.

Социален работник Н. С. от Дирекция „Социално подпомагане“ О. изразява становище, че следва да се защитят правата и интересите на детето.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателката, чрез майка си К. А. М. М. е подала в ДАБ при МС молба за международна закрила с вх. №729/03. 08. 2017г. на РПЦ [населено място]. Образуваното въз основа на молбата производство е било спряно, а впоследствие и прекратено, поради неявяване на заявителката пред длъжностните лица на ДАБ при МС без обективни причини. Възобновено е с решение № 5698/24. 09. 2019г. след обратно приемане на заявителката на територията на страната по искане на Република А..

Личните данни са установени с декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, както следва: А. Ч. М., гражданка на И., [дата на раждане] в И., [населено място], неомъжена, религиозна принадлежност – сунит. Името е променено впоследствие на Х. Д. М. М., въз основа на данните от оригиналия национален паспорт.

Със заповед № РНР19 – РД09 – 231/11.11.2019г. на кмета на район „К.“, на основание чл. 46 от ЗМСМА и заповед № СОА 16 – РД09 – 1242/07.10.2016г. във връзка с чл. 25, ал. 2 от ЗУБ и предвид писмо рег. № УП 2821/31.10.2019г. на ДАБ при МС е определена К. А. М., [дата на раждане] в [населено място], И., ЛНЧ [ЕГН] да представлява непълнолетната си дъщеря А. Ч. М. в производството, образувано по подадената от нея молба за международна закрила с вх. № 729/03.08.2017г.

Със заповед № ДП/Д – С – О/1273 – 001/27.11.2019г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ О. е определен социален работник Г. С. И. да представлява придруженото непълнолетно дете Х. Д. М. в административното производство по международна закрила.

С решение № 19 – 115 – 1436/01.10.2019г. на председателя на Националното бюро за правна помощ е назначена адв. Л. М. Д. за предоставяне на правна помощ под формата на консултации в административното производство по предоставяне на международна закрила.

На 29.11.2019г. е проведено интервю с Х. Д. М. М. в присъствието на майка ѝ К. А. М. М., социален работник Г. И. и адв. Л. Д.. По време на интервюто жалбоподателката посочва, че поради военни действия родителите не им позволявали да ходят на училище. Понеже е мюсюлманка са ѝ налагали да носи строги дрехи, а в училище и хиджаб. Има роднини, останали в И., но не може да живее при тях, понеже

обстановката там не е спокойна. Постоянно има военни действия и не иска да се върне в страната по произход. В Република България пристигнала заедно с майка си, сестра си и брат си. Не може да посочи конкретен повод за напускане на И.. Не е била заплашвана, задържана, спрямо нея не е оказвано насилие. Исква да получи закрила и да ходи на училище в България, има приятели в училище и харесва да учи английски език.

В административното производство е приложен социален доклад с рег. № УП 2821/23.12.2019г. В доклада е посочено, че детето е настанено в подходяща стая заедно със семейството си. Осигурена е храна, има възможност за отдих и почивка, в добро здравословно състояние е, здравно осигурено. Посещава редовно училище и е в 6 клас, знае малко български език. Исква закрила и възможност да продължи образованието си.

Постъпили са писма рег. № М – 15273/20.11.2019г. и рег. № М – 15696/12.12.2019г. на директор на специализирана дирекция „М“ ДА“НС“, с което ДА“НС“ не възразява да бъде предоставена закрила в Република България на А. Ч. М., в случай, че отговаря на изискванията на ЗУБ.

Изготвено е становище от Р. К., младши експерт в РПЦ - С., с което е предложено да се откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на чужденката.

В административната преписка се съдържат и протоколите от интервюта с майката, бащата и сестрата на жалбоподателката. Майката посочва, че е напуснала И. с цел да се събере със съпруга си в А.. Той напуснал страната по произход заради участие в сраженията в С.. Разказва и за икономически проблеми и лоши условия на живот. От Република България семейството иска закрила и добро бъдеще и образование за децата си.

Приложена е справка от 17.01.2020г. относно ситуацията в Иракски К., [населено място].

С решение 604/06.02.2020г. на председателя на ДАБ при МС е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на Х. Д. М. М.. Обсъдени са проведените интервюта с нея, с баща ѝ, майка ѝ и сестра ѝ и е направен извод за неоснователност на молбата за закрила поради липса на необходимост от такава и причини за основателни опасения от преследване. Изложени са мотиви, че причините за напускане на страната по произход са икономически, спрямо жалбоподателката и членовете на нейното семейство не е осъществено преследване по смисъла на чл. 8, ал. 4 от ЗУБ по посочените в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ причини. Не са налице и предпоставките за получаване на хуманитарен статут по чл. 9, ал.1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ, а ситуацията със сигурността в страната по произход не отговаря на предпоставките по чл. 9, ал.1, т. 3 от ЗУБ. Отхвърлено е и приложението на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ, предоставяне на статут поради други хуманитарни причини.

В хода на съдебното производство е приет социален доклад, изготвен от и.д. директор на дирекция „Социално подпомагане“ О., в който е изразено становище, че в интерес на Х. Д. М. М. е да ѝ се предостави международна закрила. Становището се поддържа и в съдебно заседание от упълномощения социален работник Н. С..

Към делото е приложено съдебно решение № 2727/03.06.2020г. по адм.дело № 2047/2020г. на АССГ, с което е отменен отказа на председателя на ДАБ при МС за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на майката на жалбоподателката и малолетните ѝ братя и сестра и преписката е върната за ново произнасяне, при съобразяване на указанията, дадени в съдебното решение.

Като доказателство е приета и актуална справка към 15.09.2020г. относно ситуацията в Република И..

На основание чл. 15, ал. 1 от Закона за закрила на детето жалбоподателката е изслушана лично в съдебно заседание в присъствието на майка ѝ и социален работник. Потвърждава заявеното в интервюто пред ДАБ на МС, че желае да учи в България, в И. има гражданска война и децата не ходят на училище, момичетата на нейната възраст ги отвлечат и им продават органите.

При така установените факти, съдът обосновава следните правни изводи:

Оспореното решение е съобщено на жалбоподателката на 13.02.2020 г., а жалбата срещу него е подадена на 25.02.2020г. - в 14 – дневния преклузивен срок по чл. 87 ЗУБ, от легитимирано лице по смисъла на чл.147, ал.1 АПК и срещу подлежащ на оспорване индивидуален административен акт, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество жалбата е частично основателна по следните съображения:

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспореното решение (чл. 168, ал. 1 АПК), на основанията посочени в чл.146 АПК, съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган по смисъла на чл. 2, ал. 3 от ЗУБ, а именно от председателя на ДАБ при МС.

При издаването на акта е спазена предвидената в закона писмена форма, не са допуснати съществени нарушения на административно -производствените правила. Не е основателно възражението, че на интервюто на 29.11.2019г. не е присъствала майката на жалбоподателката, видно от съдържанието на протокола, приложен в административната преписка (л. 43).

Относно статута на бежанец:

По подадената молба, с която непълнолетната Х. Д. М. М. претендира получаване на статут на бежанец, не се доказва, че тя има основание да се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение в страната си по произход. Съгласно чл. 8, ал. 1 ЗУБ, статут на бежанец се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. По смисъла на чл. 8, ал.4 ЗУБ „преследване” е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повтаряемост. В настоящия случай, от проведеното интервю и от обясненията в открито съдебно заседание се установява, че жалбоподателката не е имал конфликт с официалните власти в страната по произход, не е била арестувана, не е осъждана, не е членувала в политическа партия или организация, не е имала конкретни проблеми заради изповядваната от нея религия, върху нея не е оказвано насилие от никого, включително и от официалните власти в И.. Споделените проблеми относно несъгласие с наложените в обществото по религиозни причини консервативни правила на поведение не могат да се считат за „преследване“, даващо основание за получаване на статут на бежанец. Правилно административният орган е преценил, че не страхът от преследване, а желанието за установяване в А. и по-добри възможности за развитие са реалната причина за напускане на И.. Събраните в производството

доказателства, в т.ч. и данните от проведеното интервю, при приложение на глава II, § 62 от Наръчника по процедури и критерии за определяне статут на бежанец, издаден от службата на Върховния комисариат на ООН за бежанците, сочат на извод, че Х. Д. М. М. не е лице, търсещо закрила поради обстоятелствата по чл. 8, ал. 1 ЗУБ.

По така изложените съображения, правилен и законосъобразен се явява изводът на административния орган за липсата на материалноправни предпоставки в процесната хипотеза за прилагане на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец.

Относно хуманитарен статут:

Съдът намира за законосъобразен извода на председателя на ДАБ при МС, че не са налице предпоставки за предоставяне и на хуманитарен статут по чл. 9, ал.1 от ЗУБ. Съгласно чл. 9 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си на произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, тежки заплахи срещу живота или личността му, като гражданско лице, поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. В случая не е налице никоя от тези хипотези на цитираната правна норма. При разглеждането на този въпрос съдът съобразява и решение на СЕС от 17 февруари 2009г. по дело С-465/2007г., както и тълкуването на дефинираното понятие за „посегателство“ в член 15, буква в) от Директива 2004/83/ЕО относно минимални стандарти за условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила като изразяващо се в "тежки и лични заплахи срещу живота или личността" на молителя, обхващащо една по - обща опасност от посегателство като се имат предвид в по-широк план "заплахи срещу живота или личността" на цивилно лице, а не определено насилие. Освен това, тези заплахи са присъщи на обща ситуация на "въоръжен вътрешен или международен конфликт". В И. няма безогледно насилие, при което цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия да се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. Не са налице основания за предоставяне на субсидиарна закрила. Също така правилно е преценено, че за жалбоподателката няма реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание.

Настоящата инстанция счита обаче, че в частта относно приложението на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ административният орган не е обсъдил относимите факти и обстоятелства, поради което е направил необоснован и незаконосъобразен извод за липса на основания за предоставяне на хуманитарен статут поради други причини от хуманитарен характер, различни от посочените в чл. 9, ал.1 от ЗУБ. Хуманитарен статут се предоставя на лица, които не отговарят на изискванията за статут на бежанец, но не могат или не желаят да получат закрила от държавата си произход, по силата на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ и по други причини от хуманитарен характер. Не е отчетено обстоятелството, че Х. Д. жакдар М. М. е непълнолетна, включително и към настоящия

момент. Когато кандидат за международна закрила е непълнолетно лице, при преценка на основанията за предоставяне на такава закрила от първостепенно значение е „висшия интерес на детето“. Съгласно съображение 33 от Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила, висшите интереси на детето следва да имат първостепенно значение за държавите - членки при прилагането на настоящата директива, в съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз ("Хартата") и Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на детето от 1989 г. При оценка на най-висшия интерес на детето държавите-членки следва по-специално да вземат надлежно под внимание благополучието и социалното развитие на непълнолетното лице, в т.ч. неговия произход. Първостепенното значение на висшите интереси на детето е още веднъж подчертано в чл. 25, §6 от тази директива. Директива 2013/33/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила в съображение 9 прогласява, че при прилагането на настоящата директива държавите членки следва да гарантират пълно спазване на принципа на висшия интерес на детето и на единството на семейството в съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз, Конвенцията на ООН за правата на детето от 1989 г. и Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи. Разпоредбата на чл. 23 от тази директива, озаглавена "Ненавършили пълнолетие" гласи, че висшият интерес на детето представлява първостепенен аргумент за държавите членки при прилагането на разпоредбите на настоящата директива, които се отнасят до ненавършили пълнолетие. Държавите членки гарантират стандарт на живот, подходящ за физическото, умственото, духовното, моралното и социалното развитие на ненавършилите пълнолетие. При преценяването на висшия интерес на детето държавите членки обръщат особено внимание на следните фактори възможностите за събиране на членовете на семейството на едно място, благосъстоянието и социалното развитие на ненавършилия пълнолетие, като се обърне особено внимание на неговата лична ситуация; съображенията за безопасност и сигурност, особено когато съществува риск ненавършилият пълнолетие да е жертва на трафик на хора; мнението на ненавършилия пълнолетие в съответствие с неговата възраст и зрялост.

Въз основа на изложеното, настоящата инстанция намира, че фактическата обстановка не е надлежно установена, а административният орган не е изпълнил задълженията си за пълно проучване на бежанската

история и обосноваване неприложимостта на забраната за връщане по отношение на непълнолетното лице. Мотивите относно липсата на основания за предоставяне на хуманитарен статут не са съобразени с личното положение на кандидата за закрила, включително с това, че тя е непълнолетна, желае да остане в България, учи, живее с майка си при добри битови условия. Не са преценени и потенциалните рискове при връщането в страната по произход. Това налага отмяна на решението на административния орган в частта, в която е отказано предоставяне на хуманитарен статут на непълнолетната Х. Д. М. М. и връщане на преписката за ново разглеждане на председателя на ДАБ. При новото произнасяне следва да бъдат изложени подробни мотиви във връзка с предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут на лицето при отчитане на „висшия интерес на детето“, така, както е уреден в посочените по-горе източници на международното право, в §1, т. 5 от ДР на Закона за закрила на детето във връзка с §1, т. 11 от ДР на ЗУБ.

С оглед на горното, жалбата на Х. Д. М. М. с променено име от А. Ч. М., ЛНЧ [ЕГН], гражданка на И., придружена непълнолетна, представлявана от майка си К. А. М. М. срещу решение № 604/06.02.2020г., издадено от председателя на Държавна агенция за бежанците, с което е отхвърлена молбата на оспорващата за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут е частично основателна и следва да бъде уважена по отношение на отказа за предоставяне на хуманитарен статут.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 604/06.02.2020г. на председателя на ДАБ при МС, в частта, в която с него е отказано предоставяне на хуманитарен статут на Х. Д. М. М. с променено име от А. Ч. М., ЛНЧ [ЕГН], гражданка на И., по подадена от нея лично и със съгласието на майка ѝ К. А. М. М., ЛНЧ [ЕГН] молба за международна закрила. **ВРЪЩА** преписката на административния орган за ново произнасяне в тази част.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Х. Д. М. М. с променено име от А. Ч. М., ЛНЧ [ЕГН], гражданка на И., подадена от нея лично и със съгласието на майка ѝ К. А. М. М., ЛНЧ [ЕГН] срещу решение № 604/06.02.2020г. на председателя на ДАБ при МС, в частта, в която е отказано предоставянето на статут на бежанец.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14 – дневен срок от

съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: